

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
 PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 48 (1531)

Gorica - četrtek, 7. decembra 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Tri bolezní sodobne italijanske družbe

V Italiji se že deset let govori o krizi, dočim so prej dvajset let govorili o italijanskem »čudežu«. Kako to, da se je ta »čudež« spremenil v krizo?

Po vojni si je italijansko ljudstvo dalo zelo napredno in demokratično odprto ustavo. Ta ustava naj bi urejala javno življenje državljanov, jim omogočala gospodarsko rast in napredek ter čim bolj mirno in srečno življenje. Kar je končno namen vsake države. Toda po prvem zagonu po zadnji vojni, ko je država z neverjetno hitričo vstala iz ruševin, ki jih je zapustila vojna, in se gospodarsko naglo dvignila iz kmečke v moderno industrijsko državo, se je tam okrog leta 1968 začela kriza, ki se iz leta v leto vedno bolj stopnjuje. Danes kažejo predvsem na gospodarsko krizo in na terorizem. Toda to sta le dva najvidnejša pojava vse večje in globlje krize, ki je, po našem mnenju, predvsem moralna kriza. Italijansko družbo so namreč zajele tri moralne bolezni.

PRETIRANI INDIVIDUALIZEM

Prva je pretirani individualizem ali po domače sebičnost. To se pravi, da vsakdo skrbi in gleda le nase, pa naj gre za osebo korist ali za skupinske koristi; bližnji mu ni mar, državna skupnost se njega ne tiče. Nekdo je to stanje primerjal z avtobusom. Vsakdo v Italiji želi priti na avtobus, ki se imenuje zaposlitev. Da stopi na avtobus, mu ni mar sredstev: podkupovanje (bustarelle), izsiljevanje, divje stavke, nepoštenost, samo da stopi na avtobus. Ko je na njem, mu za druge ni več mar. Brezposelní, izseljenci, upokojenci, vsi ti in drugi ga ne zanimajo. Naj čakajo, da sem le jaz v avtobusu!

Ko je enkrat v avtobusu, se sprva zadovolji, tudi če stoji samo na stopnici. Potem pa se počasi poriva naprej, si skuša pripraviti boljše mesto. Ni važno, kako in s kakšnimi sredstvi, le da bo bolj ugodno zanj, da bo čim več zaslužil in čim manj delal. Kajti sanje slehernega Italijana so »La dolce vita«. Ko je režiser pred leti ustvaril ta film, je zadel v črno. Upodobil je tip italijanskega človeka individualista, ki išče svojo srečo na račun drugih.

Prav te dni so se spomnili, da živi v Italiji več kot pol milijona tujih delavcev, povečini iz Afrike, ki opravljajo najnižja dela, katerih se Italijan ne loti več. To so hišne pomočnice, pometalci, kmečki delavci in podobni, četudi pravijo, da je pol-drugi milijon italijanskih državljanov brez dela.

PERMISIVIZEM

Takemu pretiranemu individualizmu sledi kot senca vedno večji permisivizem ali neopravičeno popuščanje. Industrijski vzpon, ki ga je Italija doživela po zadnji vojni, ni padel z neba; bil je plod dela in žrtve generacij prvih dvajsetih povojnih let. Te so delale, garale, si pritrgovale, da so si ustvarile določen življenjski standard. Tu se je pa ustavilo. Povprečni Italijan se je tu vprašal: »Čemu naj še delam? Za gospodarja? Za druge? Nikakor, tudi sam hočem uživati.« Nemci in Japonci, ki so doživeli podoben vzpon po zadnji vojni, so naprej delali, Italijani so se ustavili, kakor da so že dosegli, kar so želeli. Začeli so popuščati povsod.

V šoli so bili programi pretežki, preveč zahtevni. Z raznimi reformami so šolsko mladino olajšali. »Naj se naši mladi veselijo, saj živimo samo enkrat.« Mladina je razumela muziko in si študij še sama olajšala. Saj prisostvujemo zahtevam, da morajo vsi izdelati od osnovnih šol do univerze. Vsi postati doktorji, inženirji, profesorji, advokati ali vsaj uradniki, četudi so pol analfabeti. Tako sem bral v nekem resnem italijanskem časopisu.

Na delovnem mestu je tudi vse postalo pretežko in premalo plačano. Pa so se začele stavke za večjo plačo in manj dela, za boljše delovne pogoje. Tisti, ki so bili bolj nasilni, so si priborili ugodnejše pogoje. Drugi so drli za njimi. Posledica je »plačilna džungla«, ki o njej vsi govorijo, pa nihče ne more nič storiti; odsotnost z delovnega mesta, ki presega vse rekorde,

in pa stavke, ki po njih slovi Italija po vsem svetu. Pri tem pa se nihče ne vpraša, odkod bo gospodarstvo jemalo, da zadosti vsem takim zahtevam. Popustiti je pa nujno, saj se brez železniškega prometa vse gospodarstvo ustavi, brez pošte vse shira, brez postrežnikov v bolnišnicah bolniki pomrjejo itd. Zato vidimo, da se pri vsaki stavki popušča in popušča. Toda do kod bo gospodarstvo preneslo, da se več potroši kot se pridela oz. proizvaja?

Popuščanje je postalo usodno še drugod, npr. v javnem redu. Zakaj so se tako razpasle ugrabitve in terorizem? Ker so Italijani vsi srečni, kadar koga ugrabijo pa ga potem proti visoki odkupnini osvobodijo. Vsi časopisi o tem pišejo. Ugrabitve so postale najbolj donosen posel v državi. Morda so zato protestirali proti tistim sodnikom, ki so hoteli prepovedati vsako paktiranje z ugrabitelji. Če bi se bili tega držali že takoj od začetka, bi bilo ugrabitev že zdavnaj konec. Toda v Italiji je treba popuščati in popuščati. Tudi terorizem. Z ugrabitvami, z bančnimi ropi si ti ljudje pridobivajo denarja na kupe. Če imaš denar, pa si sveta vladar, tudi italijanske družbe.

Tako popuščanje se je preneslo tudi na področje stroge moralnosti. Pornografiji so se odprla vrata na staz, potem so odprli pot razporoki in končno so uzakonili še splav. Kaj bi si še želeli? Morda prosto prodajo mamil.

KDO JE KRIV?

Krivo do tako popuščanje pa imajo v veliki meri naši voditelji, to so politične stranke in sindikati. V strahu, da izgubijo volivce, sindikati pa člane, so te vodilne sile italijanske družbe sledile željam množic, tako delavskih kot malomeščanskih, in z zakoni ter delavskimi pogodbami zaščitile in legalizirale tako popuščanja na vseh področjih. Na žalost je tudi italijanska Cerkev, zlasti po koncilu, nasledla tej miselnosti in tudi sama začela popuščati na vseh koncih in krajih, kakor da si kristjan zasluži nebeško kraljestvo s popuščanjem in ne z odpovedjo in žrtvami, to je s križem.

POT V ANARHIJO

Tako smo se znašli v stanju vedno večje anarhije, h kateri je italijanski človek nagnjen po naravi. On smatra demokratično svobodo kot stanje brez vlade, brez vodstva, kjer smeš delati, kar se ti zdi, kjer si brez odgovornosti. Ne zaveda se, da v skupnosti mora biti red, disciplina, da je treba delati. Čut za red, disciplino in s tem tudi zavest do dela, ki so germanskim narodom nekaj prirojenega, so Italijanu tuja in skoro protinaravna.

Zato menimo, da se Italija ne bo izkopala iz sedanjega gospodarskega krize in se ne bo rešila terorizma, če ne ozdravi od moralnih bolezni, ki smo jih navedli: pretirani osebni in skupinski individualizem, nesposobno popuščanje in s tem anarhija. Če ne bodo našli zdravila za te bolezni v demokratični svobodi, ga bodo morali iskati v kaki novi diktaturi. K. H.

Po volitvah na Južnem Tirolskem

Dopisnik dnevnika »Il Gazzettino«, ki izhaja v Benetkah, je vprašal predsednika Južnotirolske ljudske stranke dr. Juliusa Magnago, od kod tako prodoren uspeh te stranke na zadnjih deželnihih volitvah. Dr. Magnago je odvrnil, da so bili vzroki uspeha naslednji:

1. Vedno smo ostali zvesti ideološki usmeritvi naše stranke, ne da bi se predajali raznim krivuljam, kar je značilno za druge stranke. Na volitve smo šli pod geslom: »Izbirajte med svobodo in diktaturo!« Dr. Magnago meni, da je danes v Italiji nevarnost za diktaturo s strani komunistične partije in ostalih skupin skrajne levice. Govorijo nam o demokraciji in pluralizmu, obenem pa so povezani z državami vzhodnega bloka, kjer se tepta sleherna svoboda. Zato ne zaslužio naše vere in jih je treba odprto zavracati.

Dva obraza Togliattijeve stranke

»Imamo volivce, ki bi se lahko vpisali v stranko, pa tega ne storijo. Ne uspe nam jih prepričati.« (Član vodstva PCI Giancarlo Pajetta). Dejansko številčna moč italijanske komunistične stranke (PCI) upada, ko bi morala vzporedno z večanjem prebivalstva v Italiji naraščati. Da je temu tako, dokaže primerjava med številom vpisanih v PCI s številom prebivalstva v državi kot tudi s številom onih volivcev, ki so oddali svoj glas za partijo.

Italija je leta 1951 imela 47.516.000 prebivalcev, v PCI pa jih je bilo vpisanih 2.097.000. To pomeni, da je na enega komunisto prišlo 23 Italijanov. Deset let nato je Italija štela 50.624.000 ljudi, število vpisanih komunistov pa je padlo na 1.728.000, kar pomeni, da je prišel en komunist na 29 Italijanov. Leta 1971 je imela Italija že 54.137.000 prebivalcev, v PCI pa jih je bilo vpisanih le še 1.510.000. Tako je na 36 Italijanov prišel en vpisan komunist.

PCI JE DOSEGLA SVOJ VIŠEK

Sorazmerno velik volivni uspeh PCI na volitvah leta 1976 še nikakor ne odraža dejanske moči te stranke. Drži, da je to leto PCI volilo kar 12.614.000 oseb, kar je do sedaj največji uspeh v vsem povojnem obdobju. Na vsakega vpisanega člana komuniste je prišlo skoraj osem volivcev, medtem ko so leta 1953 prišli le trije volivci, ki so svoj glas oddali PCI. Toda zadevo je treba gledati precej drugače.

Število glasov za PCI so pomnožili na zadnjih državnih volitvah razni dejavniki: škandali, podkupovanja v gospodarskem in političnem življenju, slabotne vlade zadnjih let, terorizem, protesti ljudskih množic. Še najmanj sta k porastu glasov za PCI pripomogla dejavnost partije in njene aparata. Ljudje so PCI volili v upanju, da bo napravila nekaj reda v javnem življenju.

Plima volivnih glasov za PCI pa je komaj vplivala na porast članstva in s tem na strankino moč. Tako je pri volitvah na-

rasla od leta 1972 do 1976 od 27 % na 34 % glasov, v istem obdobju pa se je število članov povečalo komaj za 0,9 %. Po volivnem uspehu 1976 so se na sedežu partije v ulici Botteghe Oscure v Rimu nadejali množičnega vpisovanja in upali, da se bodo približali višku članstva iz leta 1953. Akcija za vpisovanje je zadobila naravnost zapeljive tone, zaželeni uspeh pa je izostal.

Zato je vodstvo PCI naročilo strokovnjakom posebno »raziskavo zaupnega značaja, ki naj bi odkrila, zakaj so Italijani množično glasovali zanj, med njene člane pa se niso vpisali. Raziskava je dognala zares zanimive stvari.

Ko je PCI v zadnjih letih stopila v številne občinske, pokrajinske in deželne uprave, so njeni krajevni funkcionarji naravnost navallili na razna službena mesta, to pa je izčrpalo organizacijsko moč stranke, saj so na izpraznjene položaje strankinih tajnikov prišli ljudje brez potrebnih organizacijskih izkušenj in stikov z ljudskimi množicami. PCI je doživela pravi pretres. V njenem aparatu je nastala praznina, ki se je zlepa ne bo dalo zapolniti.

Zadnja preučevanja pa kažejo še nove stvari. Meščanski krogi, ki so leta 1976 podprli komuniste na volitvah v pričakovanju, da bo z njimi prišlo do reda in miru v javnem in socialnem življenju, so razočarani. Z vstopom PCI med parlamentarno večino, ki vlado podpira, nikakor niso prenehale stavke in splošna anarhija. Delavstvo se čuti izdano in organizira avtonomne stavke mimo vodstva komunistične sindikalne zveze CGIL.

S tem, da je PCI prenehala biti v opoziciji in prevzela soodgovornost za stanje v državi, so se volivci začeli od nje odmikati. Ob teh pokazateljih se je deloma vrnilo zaupanje tujih gospodarskih krogov v Italijo, poprej omajano zaradi napredovanja komunistov. Sad tega so okrepitev lire, posojila italijanskim bankam in tovarnam, ki so jih odobrile finančne hiše v Londonu in New Yorku.

Fanfani sprejel slovensko delegacijo

Po obisku pri predsedniku republike, o katerem smo poročali v prejšnji številki, moramo sedaj zabeležiti obisk enotne slovenske delegacije pri predsedniku senata Fanfaniju. Delegacija strank in krovnih organizacij ter beneških društev se je srečala s predsednikom senata v torek 28. novembra v palači Madama v Rimu. Delegacija so sestavljali sen. Jelka Gerbec (PCI), Andrej Bratuž (SSK), Odo Kalan (PSI), Franc Miljač (Svet slovenskih organizacij), Mirko Primožič (SKGZ) ter Emil Cencig, Pavel Petricig in Viljem Černo za kulturna društva iz videmske pokrajine.

Senatorka Gerbec je v svojem uvodnem nagovoru seznanila predsednika italijanske visoke zbornice s sedanjim položajem slovenske narodne skupnosti v Italiji. Poudarila je zlasti zapostavljanje, ki jo še da-

nes uživa slovenska manjšina, ki je dejansko razdeljena na tri kategorije in razen nekaterih zakonskih ukrepov na šolskem področju še ne uživa nikake zakonske zaščite. Podčrtala je, da je v parlamentu že več zakonskih osnutkov o zadevi, ki pa še niso prišli na dnevni red v razpravo. Obenem je prikazala vlogo posebne vladne komisije in njeno prepočasno delo.

Prof. Bratuž je predsednika senata opozoril na zakonski predlog Slovenske skupnosti, ki ga je le-ta vložila v obliki peticije v obe veji parlamenta (ki ga je medtem že sprejel v razne komisije). Predsednika senata je naprosil, naj s svojim vplivom doseže, da se zakonodajna pot začne. Prof. Petricig pa je v imenu slovenskih beneških društev prikazal kritični položaj, v katerem danes živijo Slovenci v videmski pokrajini, ki nimajo še nikakih pravic in priznanja manjšinskega statuta. Posebej je beneški predstavnik podčrtal položaj, ki je nastal po potresu in z njim združeno nevarnost tudi za sam narodnostni obstoj beneških Slovencev.

Predsednik Fanfani je v svojih izjavah poudaril predvsem svoje predloge za pospešitev zakonodajne poti. Dejal je, da so za to pristojne zlasti razne komisije, ki imajo že omenjene osnutke, ter odgovorni predstavniki strank samih, ki naj pravzaprav zahtevajo začetek razprave. Obenem je še pripomnil, da sicer senat čaka tudi na zakonski predlog vlade same, kar nekoliko zavlačuje celo zadevo. Vse kakor je sen. Fanfani dodal, da bo sam posredoval pri predsedniku vlade Andreottiju za skorajšnje vladne pobude v zadevi.

Z obiskom pri predsedniku senata se skupna pobuda slovenskih političnih in za zakonsko zaščito Slovencev aktivno nadaljuje. Upajmo, da bo res v doglednem času tudi obrodila zaželene sadove.

PCI IN SLOVENCÍ

Kar zadeva odnos PCI do Slovencev v naši deželi in njihovega boja po priznanju narodnostnih in socialnih pravic, bi bila potrebna posebna študija, da bi se jasno razkrila dvojna politika te stranke v tem pogledu.

Po eni strani daje PCI nenehno številne izjave v prid boju za slovenske pravice, toda kadar bi lahko ona sama v tej smeri nekaj ukrenila, njena dejanja izostanejo. Slovenski javnosti je še v spominu nepopustljivo nasprotovanje PCI samostojnemu slovenskemu šolskemu okraju. Strankini strategiji so predvidevali, da bi se zamerili nacionalistično usmerjenim srednjim slojem, če bi se javno potegnili za Slovence oz. za slovenski šolski okraj. Od teh krogov pa so na zadnjih volitvah prejeli največ glasov.

Potrebno se je spomniti tudi tistih dni, ko je v rimskem parlamentu tekla razprava o ustanovitvi naše samoupravne dežele s posebnim statutom. Tedaj je tržaška poslanka na komunistični listi Marija Bernetič, preden se je odpeljala v Rim na razpravo, javno zatrdila, da bodo komunisti prepredili izglasovanje ustanovnih členov brez posebne zaščite slovenske skupnosti v njenem okviru. Dejansko pa so šli gladko prek vseh zagotovil tržaške slovenske poslanke.

Da ne omenjamo problema razlaščanja slovenske zemlje, sprva na tržaškem, nato na goriškem območju, pri katerih je bilo pogosto zadržanje komunistov odločilno. Slovenski komunistični župani so morali zaradi strankarske discipline pogosto izvesti ukrepe, ki so prizadeli slovensko skupnost in pospeševali naseljevanje italijanskega življa v slovenske kraje. Še sveže pa je zadržanje komunističnih svetovlancev v razpravi o zazidalnem načrtu Gorice, ko so zapustili občinsko dvorano in s tem omogočili sprejetje slovenski skupnosti skrajno škodljivega načrta, katerega izdelavo so demokristjani poverili komunističnemu arhitektu.

VELIKA ZAGONETKA

Končno še vprašanje, zakaj gre potem kljub vsemu temu toliko slovenskih glasov italijanski komunistični stranki?

Eden od vzrokov bo stara panslavistična tradicija, posebno v Trstu in njega okolici. Občutek pripadnosti velikemu slovenskemu deblu je premnogim dajal vtis zavetja. Ta je bil tolikšen, da je po zadnji vojni ob sporu med Moskvjo in Beogradom tržaški človek dajal prednost Moskvi zvesti italijanski partiji pred slovenstvom in navezanostjo na matično deželo.

Nadalje je PCI vedno dala nekaj vodilnih mest nekaterim slovenskim ljudem in jim nudila življenjsko kariero. Slovenska imena na njenih listah so dolga leta zadoستovala. Šele zadnje čase si v objavah pred volitvami nadene tudi dvojezično kratico PCI-KPI.

Veliko privlačnost za slovensko mladino predstavlja tudi športna dejavnost levega tabora, ki pa obenem pospešuje idejno asimilacijo v duhu znane »fratellance«.

In slednjič je treba omeniti naveličanost slovenskih ljudi, ki jim je po dolgoletnih bojih za brez števila jezikovnih in narodnih pravic ter enakopravnosti že zmanjkalo psihološke moči, da bi se postavili po robu takšnemu zadržanju. Večina naših levičarsko usmerjenih ljudi si niti ne upa postaviti se proti toku politike PCI, saj bi si s tem nakopala pritisk v svojem okolju, težave s sosedi in še marsikaj drugega.

Toda Slovenci bomo le tedaj nekaj dosegli, ko bomo imeli več poguma javno in dosledno terjati, kar nam pripada. In to ne glede na to, katere politične organizacije člani smo. Ta odločitev je sedaj postala že vsakdanji korak, doma, na cesti, v uradu, v trgovini... Od tega, če se bomo odločili za slovenstvo pred strankarstvom, je odvisen naš nadaljnji obstoj.

Pred občnimi zbori SSK

Politika Slovenske skupnosti v slepi ulici? Tako bi morali nasloviti članek pred pokrajinskima občnima zboroma Slovenske skupnosti v Trstu in Gorici in pred deželnim občnim zborom SSK. Ta vprašalni stavek, ki ni v naslovu, moramo seveda dokazati in razložiti. Zakaj je SSK v slepi ulici?

SSK je igrala v preteklosti in igra tudi danes važno politično vlogo. Kljub temu da volijo Slovenci v Italiji precej številno tudi druge stranke (koliko, sam Bog ve!), ostaja SSK hote ali nehoti edini dejanski predstavnik Slovencev, edini nosilec političnih želja in politične volje slovenskega ljudstva v Italiji.

Brez SSK bi bili Slovenci v Italiji folklorno ljudstvo s svojimi lepimi ljudskimi pesmimi, z nekaj kulture, toda brez struktur, ki so izraz volje ljudstva in izražajo njegovo voljo. Slovensko ljudstvo se namreč na volitvah izraža politično, tako da voli določen program, določene kandidate, ki so nujno slovenski, ker drugačni ne morejo biti. Pred tujim svetom lahko predstavljajo Slovence samo slovenska stranka, ne pa kak posamezen kandidat na tuij listi.

Slovenska skupnost je v preteklosti kot političen partner, kot političen subjekt slovenskega ljudstva v Italiji in kot izvoljeno predstavništvo postavljala določene zahteve, sklepala pogodbe in sporazume, ki pa je že lep čas preživela.

Kaj je takrat SSK dosegla za Slovence v Italiji, je problem, ki ga ne gre načeti na tem mestu. Prav gotovo je SSK dosegla, da so se nekatere stvari premaknile. Naj navedemo samo primer publicizacije Stalnega slovenskega gledališča, ki se je potem ustavila na pol poti.

Zdaj so pred nami novi veliki problemi: problemi radia in televizije, problemi slovenskega šolstva, posebno v Benečiji, problemi dvojezičnega poslovanja, urbanistični problemi, zakonska zaščita itd. Slovenska skupnost se bo morala s temi problemi spopasti v najbližji bodočnosti. V tem ne more dopustiti, da jo druge stranke uspavajo z raznimi obljubami, neplodnimi zavezanostmi itd.

Jasno je, da misli italijanska vlada, ki jo podpirajo skoraj vse ustavne stranke od leve do sredine, dati v bližnji bodočnosti skrajno malo. Pa še to, kar bo dala, hoče predstaviti Slovincem kot sad politike vključevanja v italijanske stranke. Zato vse italijanske stranke skrbno pazijo, da se ja ne bi zdelo, da smo kaj dosegli sami in po zaslugi SSK. Zato vse vladne stranke skrbno pazijo, da se še tako majhni uspehi prikazujejo kot uspehi vsedravnih italijanskih strank.

Tudi javna občila kot na primer »Il Meridiano di Trieste« skrbno pazijo, da ne bi imenovala Slovenske skupnosti ali njenih predstavnikov, čeprav tako rada poročajo o Slovincih, ko gre za osmice in razne šagre ali ko gre za tiste Slovence, ki so vključeni v kako italijansko društvo ali stranko. Ena zadnjih števil omenjenega lista je na primer ob obisku slovenske delegacije pri predsedniku senata Fanfaniju omenila zakonski predlog za globalno zaščito, ki ga je predložila KPI. Zamolčala pa je, da obstaja tudi zelo dober in starejši predlog Slovenske skupnosti, ki ga je Fanfani ob sprejemu slovenske delegacije vendar sam omenil.

S takim načinom poročanja so uglasena tudi nekatera slovenska glasila, ki izhajajo po zaslugi slovenskih davkoplačevalcev v Sloveniji. Zdi se torej, da imata obe vladi, tako italijanska kot jugoslovanska, kljub lepim besedam in komplimentom, ki jih delata SSK, en sam skupen cilj: Slovensko skupnost čimbolj redimenzionirati, jo omalovaževati in zamolčati, tako da bi čimvečjemu številu Slovencev dokazali, da se morajo vključiti v italijanske stranke, če hočejo kaj doseči. Potisniti hoda Slovence v italijanske stranke, pa naj bodo te na levi ali na desni. Z vključitvijo vseh Slovencev v italijanske stranke bi namreč bil odpravljen slovenski problem v Italiji. Da zasleduje ta cilj italijanska vlada, je razumljivo; zakaj pa to želi naša matična domovina, je skrivnost. (Skrivnost ali norost?)

Občni zbor SSK se bo moral s temi problemi in temi težnjami spoprijeti. Preveriti bo moral, ali se ji sedanji sporazumi v nekaterih upravnih še izplačajo in do kakšne mere. Preveriti bo moral tudi svoje odnose do matične domovine. Zakaj, če imajo ta zavezništva, ki slonijo na tako lažnih osnovah, odpraviti nosilne stebre naše narodne skupnosti, kaj nam od tako pristržene SSK lahko še ostane in kaj od nje lahko še pričakujemo?

Naloga SSK je v tem trenutku, da nekatere probleme postavi na ostrino. SSK se ne more zadovoljiti z obljubami in spre-

jemi. Stopiti mora prepričljivo po poti, po kateri so hodili neizprosno in brezkompromisno vsi naši politiki v preteklosti, tudi pred vojno. Vse prevečkrat imamo namreč vtis, da že nekaj časa cepetamo na mestu.

Kam vodi taka politika? Ali nismo res v slepi ulici, v kateri nam z raznih strani trobijo sirene, da ne slišimo več glasu, avtentičnega glasu slovenskega ljudstva od Milj do Sv. Višarj? Zaupali smo SSK svoje glasove ne samo iz zvestobe, ampak tudi zaradi volje po življenju in napredku. V zvestobi smo lahko pasivni, nam pa je do boja in napredovanja.

Občni zbori, tako oba pokrajinska kot deželni, ki bo spomladi, morajo preveriti, ali so v SSK pogoji za tako novo politiko ali ne. Če se izkaže, da teh pogojev ni, morajo komponente, ki sestavljajo sedanje vodstvo, potegniti svoje zaključke in se o teh temah tudi pošteno izreči.

L. P.

Boleča diskriminacija

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Ljubljanska televizija ima včasih oddaje iz zamejstva. Zdi se, da tudi sedaj pripravljajo tako oddajo, saj so prišli v Doberdob v petek 1. decembra in »filmali« našo vas ter registrirali razne kulturne skupine in tudi druge ljudi. K registraciji so poklicali celo deklški zbor »Danica« z Vrha, ki ne spada v našo občino, poleg zbora »Poljane-Dol« ter godbe na pihala »Kras«. Zbor »Jezero« ni nastopil, ker je trenutno brez pevovodje in je zato v krizi.

Mi smo pozornosti iz matične domovine veseli, nismo pa veseli diskriminacije, ki jo ljubljanska televizija izvaja. Med kulturnimi skupinami iz naše občine so namreč prezrli mešani zbor »Hrast«. Tega niso povabili na registracijo. In vendar je ta naš zbor svoj čas nastopil na mednarodnem tekmovanju »Seghizzi« v Gorici, pel v gledališki dvorani »Zorin dom« v Karlovcu, dobil priznanje za nastope na Cecilijanki v Gorici. Nastopil je tudi na raznih manifestacijah v Ronkah in drugod skupaj z italijanskimi zbori. Ta zbor je torej ljubljanska televizija enostavno prezrla, čeprav je trenutno najboljši pevski zbor v tej slovenski občini.

Doberdobe se vprašujemo, zakaj se je to zgodilo. So zahtevali naši »tovariši« v občini? Je bil tak ukaz iz Ljubljane? Težko bo zvedeti pravi razlog, diskriminacija pa ostane.

V demokratični državi kot je sedanja Italija je tudi ljubljanska televizija svobodna, da filma in registrira, kar se ji zdi. Vendar če bi hotela objektivno in nepristransko prikazati kulturno življenje v doberdobski občini, bi ne smela mimo pevskega zbora »Hrast«. To smo želeli ljubljancem povedati.

Skupina Doberdobcev

Kamenčki

Značilna primerjava

Na reviji cerkvenih pevskih zborov v Trstu v nedeljo 26. novembra je slovensko občinstvo nagovoril tržaški škof Belloni v slovensčini. Ko ga je škofov vikar dr. Skerl predstavil, je omenil, da prav sedaj poteka prvo leto, odkar je bil imenovan za tržaškega škofa. Po enem letu se je torej naš škof že toliko seznanil s slovensčino, da nas je lahko pozdravil v našem jeziku. Na lepši in prepričljivejši način ne bi mogel pokazati razumevanja in spoštovanja do naše manjšine!

Vsiljuje se primerjava z nekimi internacionalistično in napredno nastrojenimi prvaki, ki že desetletja utrjujejo svoj politični položaj s slovenskimi volivci, pa se ni v tridesetih letih niti eden toliko potrudil, da bi svoje slovenske poslušalce nagovoril v njihovem jeziku. Kljub zatrtju vanemu internacionalizmu nimajo nobene-ga talenta — ali volje — za druge jezike ali, točneje, za jezik svojih volivcev!

U. V.

Demokristjani izročajo radio Trst A marksistom

Slovenski katoličani v Italiji res ne moremo biti hvaležni Krščanski demokraciji za zadnja imenovanja na tržaškem sedežu RAI. Začelo se je sicer že z reformo pred tremi leti. Takrat je novi ravnatelj Botteri kot prvo stvar premaknil čas zelo poslušane oddaje »Vera in naš čas« na manj primerno uro. Ko so mu v protest predložili tri tisoč podpisov, ki smo jih zbrali

Senator Miša Lajovic o Sloveniji

Ugledni list »Age«, ki izhaja v avstralskem mestu Melbourne, je pred časom objavljal članek »No Slovenia« (Ni Slovenije). Pisee je v njem opozarjal, da na svetu ni take države in zato tudi ne takega naroda in kulture.

Sklicevaje se na ta članek in na nujnost stvarnega obveščanja avstralske javnosti je Miša Lajovic, avstralski senator slovenskega porekla (o njem je naš list že poročal), spregovoril v avstralskem parlamentu 25. oktobra letos z obširnimi posegom o Sloveniji in njenem narodu ter o slovenski zgodovini in kulturi. Poročilo, vsaj na tej ravni, je gotovo prvo v zgodovini Avstralije o Sloveniji, prav tako pa tudi v britanski skupnosti narodov, in zato toliko pomembnejše za seznanjanje svetovne javnosti z obstojem Slovencev.

Senator Lajovic je najprej poudaril, da on sam, četudi avstralski državljani, izhaja iz Slovenije in pripada slovenski narodni in jezikovni skupnosti. Prav tako pa je v Avstraliji tudi mnogo slovenskih rojakov.

na eno samo nedeljo, je izjavil z neponovljivimi izrazi, da se na podpise poživlja.

No, mislili smo, da se omalovaževanje do nas ne bo nadaljevalo. Doseglo pa je višek z novimi imenovanji šefov na programskem in časnikarskem oddelku. Na obe mesti so namreč postavili dva marksista, člana PSI oziroma PCI. Eden je bil že imenovan, kot smo slišali in brali.

Slovenski katoličani se seveda s takimi metodami upravljanja javne ustanove, za katere vzdrževanje prispevamo prav tako kot drugi državljani, ne moremo strinjati, ga odklanjamo in obsojamo. Obe imenovanji grobo žalita našo skupnost in nevarno ogrožata odnose z RAI.

Krščanska demokracija nosi gotovo za to največjo odgovornost. To pomeni, da prepušča Slovence na milost in nemilost marksistom. Zaradi ozkih strankarskih interesov nas DC potiska v podrejen položaj pred komunisti in socialisti. Tudi to si velja zapomniti. Predvsem pa naj na to ne pozabijo tisti italijanski politiki, ki za razne volitve obiskujejo župnišča in svariijo pred komunistično nevarnostjo. Mi tega ne bomo pozabili. Krščanska demokracija lahko izpodjedla komuniste tudi tako, da jim prepušča nekaj malega oblasti, toda ne na račun Slovencev.

—n—

• Provincial steylskih misijonarjev v Čilu p. Carlos Pape je izjavil, da doživlja čilska Cerkev versko obnovo neslučenih razsežnosti, kar je opaziti zlasti med mladino. Škofijsko semenišče v Santiagu je preseglo sto gojencev, enako kapucinski na jugu države; v Valparaísu je v semenišču 40 bogoslovcev, v Concepciónu 30. Še pred nekaj leti so bili duhovni poklici precej redki.

5. zvezek primorskega Leksikona

Knjižna zbirka Goriške Mohorjeve družbe za leto 1979 obsega poleg koledarja, povesti »Pastirica Urška« in zgodovinskega orisa »Primorska duhovščina pod fašizmom« tudi V. snopič »Primorskega slovenskega biografskega leksikona«. Začetni skeptični sprejem te znanstvene publikacije pred petimi leti se je prerodil v široko odobravanje. Leksikon si vedno bolj uspešno utira pot na knjižne police znanstvenih ustanov in zasebnikov ne samo pri nas, ampak tudi v matični domovini. Zaupanje, ki ga PSBL vedno bolj pridobiva, je prav gotovo tudi sad prizadevanj uredništva, da bi leksikon ohranil oziroma še okrepil znanstveno raven in da bi ohranil nepristranost pri vključevanju novih gesel. Število sodelavcev iz leta v leto narašča. Med temi lahko opazimo številne priznane strokovnjake.

Nastajanje letošnjega snopiča je prizadela izguba msgr. Rudolfa Klinca; kljub temu pa je urednikom uspelo, da je leksikon izšel na dostojnih 84 straneh od gesla Fogar do gesla Grabrijan. Med imeni bo bralec opazil več pomembnih osebnosti iz preteklosti pa tudi sedanjosti, ki so oblikovali kulturni izraz Primorske. Osebe, ki so v tem snopiču obdelane, bodo prav gotovo zanimale bralce z različnimi zahtevami.

Ob izidu V. snopiča, ki predstavlja že nek mejnik v življenju PSBL, bi znova radi opozorili javnost o važnosti te publikacije; za nas je leksikon več kot samo znanstvena knjiga. Vzbujaati nam mora resnično zanimanje za našo preteklost in sedanjo zgodovino in smisel za reševanje

V nadaljevanju je nato podal glavne zemljepisne podatke o Sloveniji, gostoto njene prebivalstva in jo primerjal z ono v avstralskih zveznih državah Viktorija in Novi Južni Wales. Zatem je posegel tudi v slovensko zgodovino, vse do začetkov Karantanije, države kralja Sama, v čas pokristjanjevanja, zvez z Bavarci, potem Nemci in pripadnost vladarski hiši Habsburg. Omenil je tudi začetke slovenske književnosti s Primožem Trubarjem, prevod sv. pisma po Juriju Dalmatinu (1581), začetke narodno kulturnega preporoda s Pohlino, Zoismo, Kopitarjem, Prešernom, književni list »Ljubljanski zvon«, delo Val-

KATOLISKI GLAS list za kritične bralce

vasorja in pripomnil, da so Slovenci po številu knjig na prebivalca prvi na svetu. Prešel je končno na čas ločitve Slovencev od Avstrije, na ustanovitve kraljevine SHS, preimenovane potem v Jugoslavijo. Jasno je začrtal tudi ločitev državljanstva in narodne pripadnosti oz. jezika, rekoč, da sta bila njegov ded in oče še državljana Avstro-Ogrske, on sam da se je rodil pod kraljevino SHS, njegov sin pa pod Italijo. Za izčrpano poročilo se mu je ob koncu zahvalil senator Carrick.

Zeleti je, da bi bilo takih posegov še več in da bi ta primer posnemali tudi drugi slovenski rojaki v svetu, ki imajo podobne možnosti. Svet nas namreč še vedno premalo pozna.

Iz Beneške Slovenije

Msgr. Birtič se je preselil v Čedad

4. novembra letos se je občinski svet v Dreki pod Kolovratom poslovil od svojega dušnega pastirja msgr. Valentina Birtiča, ki je vodil župnijo Device Marije na Krasu od leta 1947 do 1978, torej 31 let. Sedaj je postal kanonik v Čedadu. Zupan Sergio Zufferele je odhajajočemu župniku izročil pergamentno listino z italijanskim in slovenskim besedilom.

Msgr. Birtič, ki ima sedaj 69 let, je prišel še mlad v Dreko, kjer je med beneškimi rojaki preživel veselo in žalostne dni. Najbolj je trpel, ko ni mogel preprečiti odtoka naše krvi v tujino. Emigracija mu je odplavila več kot polovico vernikov.

Po naravi mehkih čustev je msgr. Birtič svojo dušo odkrival v pesmih. Njegove pesmi so domoljubne in pričajo o njegovi povezanosti z beneško zemljo. Iz njih se razkrivata veselje in bol, trpljenje in zaupanje ob misli na težko usodo zaupanih mu rojakov. Tudi v koledarjih Goriške Mohorjeve družbe je v preteklih letih izšla prenekateri Birtičeva Pesem pod psevdonimom Zdravko.

Naj bi na novem službenem mestu v Čedadu še naprej pomagal našim ljudem ter se še in še oglašal s svojimi pesmimi. - I. P.

imen, ki bi drugače tonila v pozabo, ker jih splošnejši leksikoni ne obravnavajo.

Kdor veruje v kulturo kot temelj, na katerem se narod gradi, bi moral čutiti dolžnost, da na kakršen koli način prispeva pri rasti PSBL. Zato PSBL ne sme manjkati na naših knjižnih policah. - V.Č

»Pastirček« št. 3

Ta številka je božična in ima tudi več strani. Zato je božični skrivnosti posvečena uvodna misel, spis »Božični običaji pri Slovincih«, pesem Vladimira Kosa »En sam kristal snega«, božični prizorček Ljubke Sorli »Gremo v Betlehem« ter pesem »Božična noč«, ki jo je na besedilo Ljubke Sorli uglasbil Ivo Bolčina.

Pripovedni spisi so: »Kaj je povedalo mamino srce« (Katarina Čuk), »Lov na zaklad« (Tomaž), začetek potopisa Ljube Smotlak »Južna zemlja« in zgodba v nadaljevanjih »Beg v svobodo« Zore Piščančeve. V »Goriških sprehodih«, XIX. nadaljevanje opiše M. Perat pošto službo v Gorici. Pesmi sta razen že omenjenih prispevali še M. B. »Pesmica o Čavnu« in Zora Saksida »Polček pri nas«. Posebna misel je posvečena Brezmadežni. Katehet odgovori Marku na njegov dvom, kdo je naredil svet.

»Janina pošta« se je močno razširila, saj obsega že 6 strani. Vmes so tudi slike, ki so jih otroci sami izdelali. Vsekakor je ta rubrika že zajela širok krog mladih dopisnikov. Le naprej po tej poti! - Jk

OD TEDNA DO TEDNA

■ Pretekli teden je bil v središču mednarodnega zanimanja vodja romunske države in partije Nicola Ceausescu. Na zasedanju politično-posvetovalnega odbora Varšavskega pakta v Moskvi se je uprl sovjetski zahtevi, naj preide poveljstvo vseh vojaških sil pakta v roke Sovjetske zveze. Zavrnil je povečanje proračuna za vojaške izdatke v sklopu istega pakta. Naj se namesto tega raje pospeši razvoj notranjih gospodarskih sredstev in dvigne življenjska raven. Tedaj bo delavski razred res zavestno branil socializem, saj bo branil svoje pridobitve. Ceausescu je dejal, da ne bo dopustil, da bi romunska vojska premajala ukaze od zunaj. Romunske čete bodo sodelovale v okviru Varšavskega pakta le tedaj, če bo kaka članica tega pakta od zunaj napadena. To svoje stališče je romunski predsednik ponovil v govoru 1. decembra ob proslavi 60-letnice priključitve Transilvanije (Sedmograške) in Besarabije Romuniji. Po zadnji vojni si je Sovjetska zveza znova priključila Besarabijo, pa še del Bukovine z mestom Černovice. Ceausescu je bil sicer previden v besedah, a odločen v svojih stališčih. Ker ni predvidevala nova svetovna vojna, naj se vlagam več sredstev v gospodarski in družbeni razvoj, med socialističnimi državami pa naj zavladava enakopravnost, in to tudi v vojski, ter naj se spoštuje suverenost vsake države.

■ Francija ima novega zunanjega ministra. 1. do 50-letni Jean François Poncet, ki je nasledil Guiringauda. Poncet izhaja iz znane diplomatske družine. Njegov oče je bil veleposlanik pri mnogih evropskih vladah med obema svetovnima vojnoma.

■ Najstarejši angleški dnevnik »Times« do nadaljnjega ne bo izšel. Lastniki so izjavili, da prekinitev ni dokončna, če bodo sindikati in uslužbenci sprejeli predloge založniškega podjetja. V njem je zaposlenih 4.270 oseb.

■ Liberalna demokratska stranka, ki je vodilna politična sila na Japonskem, si je izbrala novega predsednika v osebi Masa-jošija Ohire. Ta je bil do sedaj glavni tajnik stranke in svoj čas tudi zunanji minister. Z izvolitvijo Ohire za predsednika stranke mu je pripadlo tudi predsedstvo vlade. Res je sedanji predsednik vlade Fukuda že izročil svoje mesto Ohiri. Medtem ko so se ti dogodki razvijali na Japonskem, pa se je tam mudil italijanski zunanji minister Forlani, ki se je sestal tako s Fukudo kot z Ohiro, sprejel pa ga je tudi cesar Hirohito.

■ Hudi nemiri so zopet zajeli Iran. To pot jih je povzročilo praznovanje islamskega praznika »moharrama«. To je prvi mesec v islamskem letu; mohamedanski šiti se spominjajo deseti dan tega meseca (asura imenovan) umora Hoseina, sina Mohamedovega zeta Alija, ki ga je dal ubiti damasčanski kalif leta 680. Moharran je torej za iranske muslimane nekaj praznik žalovanja, ki doseže svoj višek deseti dan, ko se verniki v znak pokore udrihajo z železnimi verigami. Nahujskani od svojih verskih voditeljev (ajtolov) so iranski šiti izrabili to žalovanje za demonstracije zoper šaha. Vojaštvo je položaj le s težavo obvladalo.

■ Borci za neodvisnost bivše španske kolonije Rio de Oro, »Polisario« imenovane, so napadli v maroških vodah špansko ribiško ladjo, ubili osem ribičev, ladjo pa potopili. Trem ribičem je uspelo rešiti se.

■ Mednarodna komisija, ki jo sestavljajo predstavniki Guatemale, Dominikanske republike in ZDA, je predlagala, naj bi prebivalstvo srednjeameriške države Nicaragua z ljudskim glasovanjem odločilo, ali naj se sedanji predsednik države Somoza takoj umakne s položaja ali pa ostane na vodstvu države do maja 1981, ko mu bo potekla predsedniška doba. Proti vsem pričakovanjem je Somoza na ta predlog pristal.

■ Zelo močan potres je doživela Mehika, saj je bila jakost potresa 7,9 po Richtterjevi lestvici. K sreči pa je bilo smrtnih žrtev zelo malo, kakih deset, okoli 500 pa je bilo ranjenih.

■ Kardinal Laurean Rugambwa, nadškof v Dar-es-Salanu, je v pogovoru s časnikarji izjavil, da imajo tanzanijski katoličani katoliško Cerkev za svojo. Cerkev je samo ena, pa naj bo to v Afriki ali v Rimu ali drugod na svetu. Povsod mora izpolniti iste bistvene naloge. V Tanzaniji je 3 milijone katoličanov, tj. ena petina prebivalstva. Od 25 škofij jih 21 vodijo domačini. Vd zmerej jih 21 vodijo domači škofje. Razmerje med vlado in Cerkvijo je zelo dobro. Odprta vprašanja rešujejo skupno. Škofje vabijo vladnega zastopnika kot opazovalca na svoje konference.

ŠKOFIJSKO ZBOROVANJE TRST: Kristjani iz oči v oči

Tvoje sodelovanje naj bo klic k prenovi!

Končno smo le prispeli do napovedane škofijskega zborovanja. Z veseljem mislimo na izvršeno delo po komisijah in z velikimi upi gledamo v bodočnost. Cilji, ki smo si jih zastavili, zahtevajo večjo udeležbo nas samih. Cerkev mora postati odraz našega verskega doživljanja.

Tržaška Cerkev se je ovedela, da so se začeli njeni temelji majati. Udeležba laikov pri cerkvenem delovanju je znatno upadla in še naprej upada. Dovolj je, da pogledamo dejansko stanje po naših župnijah. Zato je bilo treba nekaj ukreniti, nekaj premakniti. Pokazala se je potreba po resnični sliki škofije same.

Do sedaj ni naša verska skupnost dojele koncilskih odlokov in ni aktivno izvajala verske prenovi, ki je bila nakazana. Manjkala je udeležba laikov. Vzroke tega položaja moramo iskati tudi v čedalje večji odtujenosti med duhovniki in laiki. Dosedanja struktura Cerkve je uvajala vernika-laika k pasivnemu sprejemanju vere, ne da bi skušala vključevati posameznika v njeno konkretno delovanje.

Novi položaj vernika kot soudeleženca in sodegovornega bo odprl toliko bolj novo poglavje v Cerkvi, zlasti če upoštevamo pomanjkanje duhovniških poklicev. Ti prijemajo predpostavljajo začetek povezovanja Cerkve z družbeno problematiko.

Ali bo to prvo zborovanje privedlo do zgoraj zastavljenih ciljev? Ali pa bo vse ostalo le pri praznovanju? Vse to je odvisno od nas samih. Udeležba posameznika je bistvena: nihče si ne more prisvajati pravice, da bi ostal na robu dogajanja in le odmaknjeno presojal. Zborovanje nam bo dalo samo nekaj smernic za nadaljnje delo. Naša odgovornost bo v tem, da te napotke osvojimo in tudi izvajamo.

Skupina mladih

Zborovanje v škedenjski cerkvi

Škofijsko zborovanje je v marsičem razgibalo versko življenje. Začela je skupina mladih, zbrali so se rojanski in ricmanjski verniki, zbrali so se tudi škedenjski verniki. Tu objavljamo daljše poročilo o slednjem zborovanju, zato pač, ker presegajo srečanje meje ene župnije.

Škedenjsko srečanje se je vršilo dve nedelji. Najprej 26. novembra. Vsi navzoči so dobili posebno polo z raznimi točkami. Razgovor je bil zjutraj, takoj po maši. Udeležencev je bilo vsakikrat 70.

Govorili smo o naslednjih točkah: 1. škofijsko zborovanje; 2. položaj v naši župniji (maše, pevski zbor, Dom, skavti, tisk); 3. škedenjska cerkev, kraj službe božje tudi za okoliške vernike, ki so enakopravni člani; 4. skupne maše z italijanskimi verniki; 5. župnijski sveti: ločeno ali skupno z italijanskimi verniki; 6. kaj se vam zdijo naše maše, pridige, petje, urnik maš, strežniki, sodelovanje laikov pri maši; 7. družabnost in razna srečanja v Domu; 8. lahko ponavljamo taka srečanja?

Na splošno so verniki sodelovali, pevc na koru in ostali verniki so imeli na voljo mikrofona. Slovenski verniki imajo 12 zastopnikov pri zborovanju.

Mladi največkrat pripravijo »svoje« maše s prikazom svojih izkušenj in gledanj, posebej pa pri nedeljski maši v župniji. Za skupne maše z italijanskimi verniki niso vsi navdušeni, eni pa so za to; dobro

je namreč, da se kdaj srečamo pri oltarju, a ne kakor do sedaj. Skupne maše imamo namreč na dan farnega zavetnika sv. Lovrenca in na pokopališču na vernih duš dan. Pri teh mašah smo tudi kakovostno enakopravni. Nekdo je pripomnil, naj tudi italijanski verniki pridejo nam Slovincem naproti in naj se potrudijo tudi oni pri sodelovanju, saj slovenski verniki molijo v italijanskem jeziku, kar se nasprotno ne dogaja.

Glede župnijskih svetov pa so bili vsi mnenja, naj bodo ločeni, le tu pa tam naj pridemo skupaj za reševanje nekaterih skupnih problemov. Slovenski verniki imamo svoje svojske zadeve, zato nam pritiče neka avtonomija, da konkretno razvijamo svoje delovanje.

O ostalih točkah se je razpravljalo v nedeljo 3. decembra, vedno po maši.

Na splošno pridige niso slabe, včasih so nekoliko pesimistične. Duhovnik naj se kdaj pa kdaj obrne v pridigi do otrok, naj povabi koga drugega, npr. kakšnega misijonarja, ki naj bi govoril tudi v Domu.

Pri maši naj se pevc kdaj povežejo z ostalim ljudstvom in naj ne bodo vedno na koru. Zakaj ne bi stregli pri oltarju tudi deklice? Sicer pa strežniki naj ne bodo samo »strežniki« in ne samo oni.

Vsekakor je bilo povedano mnenje ene verske skupine, upamo pa, da bomo brali, kaj mislijo ostali verniki v mestu in okolici. Nekdo je pripomnil, da bi moralo biti kaj takega že prej. Menda dozorevajo v naši Cerkvi stvari počasi. Vsekakor naj škofijsko zborovanje pokaže svoje sadove v tem smislu, v večji soudeležbi vernikov v cerkvenih in verskih zadevah. - d. j.

Sv. oče je obiskal rimsko župnijo

3. decembra slavi Cerkev praznik sv. Frančiška Ksaverija, velikega misijonarja Indije in Japonske, ki ga je Cerkev upravičeno razglasila za zaščitnika katoliških misijonov. V rimski četrti Garbatella je župnija, ki je njemu posvečena. To župnijo je izbral sv. oče Janez II. kot prvo izmed mnogih, ki jih bo, kot je napovedal ob srečanju z rimsko duhovščino, drugo za drugo kot rimski škof obiskal.

Na športnem igrišču župnije se je najprej srečal z otroki in mladim rodod, nato pa je v cerkvi opravil sv. mašo. Med govorom je omenil, da ko je po zadnji vojni študiral v Rimu, je večkrat pomagal v tej župniji. Seveda tedaj Garbatella še ni bila taka kot danes, ko je postala veliko naselje. Omenil je zaščitnika župnije sv. Frančiška Ksaverija in zaželel, da bi božja beseda prišla do zadnjih zemeljskih meja in da bi našla pot do slehernega človeškega srca.

Sv. maši je prisostvoval tudi budistični menih iz Tajske Phra Thepsophon, ki se mudil z drugimi sobraty te dni v Rimu, kjer imajo razgovore na Tajništvu za nekristjane. Sv. oče se je nenavadnega gosta zelo razveselil in je dal po njem pozdraviti vse budiste in tajsko ljudstvo.

Po maši se je sv. oče sestal s predstavnikoma farnega občestva, nakar je obiskal še sestre kapucinke, ki živijo v klavzuri (ne zapuščajo svoje samostanske hiše) v bližini župnije sv. Frančiška Ksaverija.

božnih vaj. Le kako bom molil med mašo, če se pred mašo in po njej ne bom pogovarjal z Gospodom? Križev pot, rožni venec, premišljevanje, prvi petki, kako koristno so bili v preteklosti za rast duši! Je mogoče, da sedaj niso več samo zato, ker je prišlo do upravičene in previdnostne bogoslužne reforme in je prišla do izraza v vsej polnosti velikonočna skrivnost?

Ljudska pobožnost se lahko izrodi v folkloro in praznoverje? Možno je, a jo je tudi možno popraviti. Pa tudi samo bogoslužje lahko postane predmet zlorabe in stranpotov. Tudi »občestvena pobožnost« se lahko spremeni v zgolj neko zunanost brez vsebine, če te pobožnosti ne doživljamo. Zato je sv. oče Pavel VI. dejal, da sta osebnost in občestvena molitev dva nenadomestljiva in dopolnjujoča se elementa verskega izražanja v Cerkvi.

V nekaterih duhovnikih je duhovnost vedno bolj potisnjena v ozadje. Duhovne vaje in obnove se spreminjajo v brezkončno razpravljanje, čeprav je gotovo koristna tudi izmenjava mnenj. Nekateri ne molijo več brezviš, ker da je to molitev, ukazana s pravno obvezujočo odločbo,

Poimenovanje šole v Rojanu

V nedeljo 3. decembra popoldne je pred nami zaživel doba preteklega trpljenja, ko so padli kot žrtve za našo svobodo bazojski junaki. Doživljali smo pa tudi veselje, da so tisti težki in temni dnevi za nami. Slovesnost poimenovanja po bazojskih junakih je bila v šolskih prostorih ob štirih popoldne. Telovadnica italijanske šole se je spremenila v dvorano, ki pa je bila za to priložnost petkrat premajhna. Niti dvorana Kulturnega doma ne bi bila dovolj velika. Računajo, da se je slovesnosti udeležilo 1500 ljudi.

Recital, v katerem je bilo izpovedano trpljenje, preganjanje, žrtve, pa tudi upor in vstajenje svobode, so izvajali učenci osnovne šole in otroci vrtca. Delno so sodelovali tudi dijaki nižje srednje šole »F. Erjavca«. V recitalu so bili zbrani najlepši odlomki naših pesnikov in pisateljev. Mogočno je ob koncu zadonela himna svobode, ki jo je uglasbil Zorko Harej na besedilo Ljubke Sorli. Recital so pripravile učiteljice osnovne šole.

Sledil je pozdravni nagovor didaktičnega ravnatelja Velimira Pavletiča in nato govor predsednice pripravljalnega odbora Vide Košuta-Jagodič. V govoru je razložila, kako so potekale priprave in se zahvalila za sodelovanje mnogih.

V šolski veži je bilo nato odkritje štirih bronastih spominskih plošč. Odkrila jih je sestra Ferdinanda Bidovca. Katehet Stanko Zorko je nato nagovoril zbrane učence in jih povabil, naj bodo zvesti idealom, za katere so dali življenje štirje mladi fantje. Nato je blagoslovil šolo in spominsko obeležje. Rojanski cerkveni zbor je obučeno zapel dve pesmi: Hrasti (Radovan Gobec) in Sinoči (Ubaldo Vrabec). Načrt za štiri spominske plošče je izdelal arhitekt D. Jagodič.

V zvezi s poimenovanjem je bila tudi dobro pripravljena razstava. Ves kulturni program poimenovanja se bo ponovil v Kulturnem domu v torek 12. decembra ob 20. uri.

Seja izvršnega odbora SSK v Trstu

Izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je na svoji redni tedenski seji obravnaval tekoče politične zadeve in organizacijske priprave v zvezi z napovedanim občinim zborom, ki bo v soboto in nedeljo 16. in 17. decembra kot je določil strankin glavni svet.

Govor je bil tudi o prvih volitvah v evropski parlament, ki bodo po vsej verjetnosti 11. junija prihodnjega leta. Italija pripravlja zadevni volilni zakon, po katerem bi bilo državno ozemlje porazdeljeno na pet volilnih okrožij. Iz pristojnih virov se je zvedelo, da bo tudi narodnim manjšinam — med katerimi so izrecno omenjene francoska v Dolini Aosta, nemška v bencinski pokrajini in slovenska v Furlaniji-Juljski Benečiji — omogočen nastop v povezavi z drugimi listami.

Izvršni odbor je nadalje izrazil zadovoljstvo, da so kmetovalci priredili protestno manifestacijo in s tem opozorili pristojne oblasti in politične dejavnike, naj že enkrat prenehajo z uničevanjem kmetijstva zlasti potom razlašanja z najrazličnejšimi pretevezami.

V zvezi z obiskom enotne slovenske delegacije pri predsedniku senata Fanfaniu je izvršni odbor s posebnim zadovoljstvom

vzel na znanje, da se je v senatni komisiji začelo proučevanje poleg osnutka PCI tudi zakonskega predloga v obliki peticije, ki ga je bila lani vložila Slovenska skupnost in ki se tiče globalne zaštite slovenske manjšine.

Cerkev Brezmadežne na Pesku

Pred 24 leti, tj. 10. oktobra 1954 je bila blagoslovljena cerkev, ki je bila izdelana po načrtu arhitekta Vilka Čekute (sedaj v službi na ministrstvu v Torontu, Kanada). Vanjo je položil svoje bisere naš veliki slikar Tone Kralj. V to cerkev prihajajo verniki iz Gročane, Peska in Drage. Tudi marsikateri par sklene v tej prijazni cerkvi zakonsko zvezo, ker je prikladna in vabi k zbranosti. Domačini imajo glavno zaslugo, da je cerkev lepo prirejena za božjo službo, ker zanjo radi darujejo. Prav bi pa bilo, ko bi v cerkev zahajali v večjem številu.

V petek 8. decembra je bilo v naši cerkvi opasilo, ker je posvečena Brezmadežni. Služba božja je vsako nedeljo ob 9.15. Tisti, ki se odpravljate ob nedeljah in praznikih proti Reki ali v Brkinje, imate lepo priložnost, da se udeležite nedeljske maše.

Nabrežina

Adventni koncert. Tako bi lahko imenovali nedeljski orgelski koncert prof. Huberta Berganta in operne pevke Vilme Bukovčeve iz Ljubljane. Po pozdravu domačega župnika je Stanko Devetak razložil značilnosti posameznih avtorjev in skladb. Izstopal je francoski skladatelj Messiaen, ki je prav v nedeljo 10. decembra izpolnil 70 let. Zato je prof. Bergant zavestno izbral prav njegove orgelske skladbe iz ciklusa Rojstvo Gospodovo: Bog med nami, Pastirji, Angeli, Trije modri in Veselje duše.

Operna solistka Vilma Bukovec je nato ob spremljavi orgel zapela štiri naslednje skladbe: Marija je po polju šla (M. Tome), Ave Maria (G. Verdi), Kdo je ta? (H. Sattner) in Benedictus (J. Haydn), kar se je harmonično skladalo z bližnjim praznikom Brezmadežne.

Da bi lepoto pesmi še lepše doživeli in bolje razumeli orgelske skladbe velikega Messiaena, je komenski dekan Krapež obrazil, kako naj poslušalci pravilno dojamajo glasbo. Ob koncu je devinski dekan Kretič podelil blagoslov z Najsvetejšim, nakar sta po ponovnem dolgem aplavzu oba umetnika prejela pred oltarjem čestitke in cvetlični dar deklet v narodni noši.

Miklavževanje je v dvorano »Igo Gruden« pritegnilo veliko prijateljev dobrega svetnika. Za začetek je zapel zbor »Kraški slavček«, otroci so recitali in nato podali igrico »Večer pred svetim Miklavžem« v režiji ge. Venier. Kakšno veselje je nastalo pri obdarovanju, to pa dobro vemo iz lastne izkušnje, katero vedno znova podživljamo. Hvala vsem za lepi večer.

★

ZBOROVANJE V ŠTEVILKAH

Vseh prijavljenecv 849; Slovencev 130; moških 272, žensk 322, fantov 51, deklet 47, duhovnikov 80, redovnikov 20, redovnic 57.

Slovinci po komisijah: v prvi 4, v drugi 5, v tretji 4, v četrti 52, v peti 7, v šesti 7, v sedmi 27, v osmi 10, v deveti 4, v deseti 10. Skupno 126.

ki terja, da bi mu nekateri dali na voljo vse svoje moči. Na to namiguje eden zadnjih dekretov Apostolskega sedeža, ko pravi: »Krajevni škofje so v vesti dolžni poskrbeti, da ne bo manjkalo spovednikov zaradi dejstva, da nekateri zanemarjajo to vzvišeno službo, ko se preveč bavijo s posvetnimi zadevami in službami.«

Res, koliko problemov srečava duhovnik v svojem vsakdanjem življenju. Naj se zaradi tega preda skušnjavi malodušnosti in izgubi pogum? Nikoli! Pravi zadnji koncil: »Pri svojem delu duhovniki niso nikdar sami, saj je z njimi vsemogočni Bog.« Naj imajo pred očmi velike vzornike vere, ki jim kažejo pot kot močni svetilniki. Eden od njih je Abraham: ubogal je in šel na pot, ne da bi vedel, kje bo končal. Spominjajo naj se Kristusovih besed o sejalcu semena: medtem ko on spi, seme vzbrsti in raste ne da bi se to opazilo. Poleg tega je Kristus dejal: »Zaupajte, jaz sem svet premagal!« (Jan 16, 33). Seveda pa s temi besedami ni hotel Cerkvi obljubiti polne zmage, dokler se časi ne dopolnijo. Toda to nam mora dostaviti.

KONEC

Z GORIŠKEGA

Občinska telovadnica v Štandrežu bo kmalu dokončana

Z novim letom bo v Štandrežu odprta nova občinska telovadnica, ki jo je občina zgradila ob otroškem vrtcu. Služila bo predvsem za telovadbo, odbojko in košarko. V jutranjih urah bo na voljo šolski mladini.

V Štandrežu se je čutila potreba po telovadnici, saj ni bilo mogoče gojiti nekaterih športov, kot npr. odbojko brez primernih pokritih prostorov.

Da bi telovadnico najbolje uporabili in upravljali, so se pred mesecem dni zbrali predstavniki štandredskih športnih društev »Juventina« in »Velox«, prosvetnih društev »Štandrež« in »O. Zupančič« in predsednik rajonske konzulte ter izvolili odbor, v katerem so zastopana vsa omenjena društva. Odbor je nastal z namenom, da bi vsklajeval uporabo telovadnice, ki mora biti namenjena predvsem potrebam štandredskih društev. Za predsednika je bil izvoljen Božidar Tabaj. Predsednik je najprej seznanil goriško občinsko upravo o novem odboru in zahteval sestanek z odbornikom za šport, da se dogovorijo glede upravljanja in poimenovanja telovadnice.

Do sestanka je prišlo v petek 1. decembra na goriški občini. Predstavniki štandredskega odbora Božidar Tabaj, Damjan Paulin, Walter Reščič, Aldo Tabaj, Marjan Breščak in Lucijan Pavio so zahtevali, da bi odbor prevzel koordinacijo uporabe telovadnice in postavili predlog, naj bi telovadnico poimenovali po slovenskem letalcu Edvardu Rusjanu, ki je letal prav na štandredskem letališču.

Odbornik Fantini je zagotovil, da bo občina v okviru širših zahtev in potreb prvenstveno upoštevala potrebe štandredskih društev, da pa namerava direktno upravljati telovadnico. Vzel je tudi na znanje predlog o poimenovanju po E. Rusjanu.

Odgovor odbornika seveda ni zadovoljil štandredskih predstavnikov, ki bodo nadaljevali akcijo, da se doseže prednost za štandredska društva glede uporabe telovadnice, ki je nastala predvsem za potrebe štandredskega prebivalstva.

V Sovodnjah je zmagala zdrava pamet

Spor v tovarni Manifattura Goriziana, ki smo o njem poročali v zadnjih številkah, se je srečno in ugodno zaključil. Po dolgotrajnih razpravah je bila pretekli teden podpisana zadevna pogodba med gospodarjem Costo, sindikalnimi zastopniki in političnimi predstavniki. Posredoval je pri tem deželni odbornik za delo.

V pogodbi je predvideno, da bo tovarna odpustila nekaj delavcev manj kot je prej nameravala, ostalim odpuščenim pa bodo dobili zaposlitev drugje; nekateri so se tudi sami odpovedali delovnemu mestu, ker so stopili v pokoj ali že našli delo drugod. Zato so že naslednje dni šli delavci znova redno na delo. Tovarna torej ne bo zaprla vrat kot se je zgodilo pred časom s tovarno L.A.C.E.GO.

Zmagala je zdrava pamet nad demagoštvom nekaterih sindikalnih zastopnikov in političnih eksponentov. Če bi sledili zahtevi teh slednjih, bi se ves spor zelo verjetno končal kot v L.A.C.E.GO, to je z zaprtjem tovarne. Prepričani smo, da so k taki mirni poravnavi spora največ pripomogli prav sovodnjski župan Češut in tisti delavci, ki so bili za stvarno reševanje problema proti demagoškemu nastopu tistih sil, ki jim ne gre za resnične delavske interese, temveč za netenje nezadovoljstva in podpihovanja razrednega sovraštva. Ob krizi v tovarni L.A.C.E.GO so delavci nasledili takim silam. To jih je izmordilo, da to pot niso napeli vrvi tako, da bi se utrgala.

„Števerjanski vestnik“ št. 8

V njem najdemo poročilo o sestanku župnijskega pastoralnega sveta 3. novembra; potem poročilo o seji sekcije SSK v Števerjanu 21. novembra; o obisku predstavnikov narodnih manjšin na sedežu števerjanske občine. Nadalje je govora o uspehih domačih zborov, o nedelji zahvalnic 1978, o svečanosti pred spomenikom v spomin padlih, o srečanju staršev z učitelji, o volitvah v razredne svete na števerjanski osnovni šoli, o nagrajevanju tekmovalcev »Sportnega tedna« in o nastopu ansambla Lojzeta Hledeta v Sloveniji. Izčrpen in zanimiv je članek »Trije papeži v par mesecih«.

■ Spet nova tragedija vietnamskih beguncev. Pred malajzijsko obalo se je potopila lesena ladja z 289 osebami na krovu. Med njimi je bilo 156 otrok in 46 žena. 142 oseb je utonilo.

Odličniki

Iz pisma beneškega patriarha A. Lucianija

»Verbum et sacramentum: božja beseda in zakramenti! Je to velika stvar, ki jo je treba vedno bolj urediti. Pa nikar ne misliti, da se je v preteklosti zanemarljivo. S kakšno skrbnostjo me je npr. moj župnik pripravil na prvo sv. obhajilo. Vedel je sicer, da zakramenti delujejo iz lastne moči (opere operato), a se je tudi zavedal, da se daje zakramentalna milost v razmerju sodelovanja in razpoloženja tistega, ki zakrament prejema. Že kot otrok sem vedel, da zakramenti niso stroj za izdelovanje milosti ali čarovniška palica. Bile so tudi zlorabe, pa so tudi danes, tudi tam, kjer se je bogoslužna reforma v redu izvedla.

»Premnogi — je pred kratkim zapisal neki nemški kardinal — prejema danes sv. obhajilo z isto brezbriznostjo kot so se nekdaj kropili z blagoslovljeno vodo.« Res je, da je Euharistija višek vsega, toda ne sme se je ločiti od osebne molitve in na-

Tiskovna konferenca

V petek 1. decembra je goriški nadškof P. Cocolin priredil tiskovno konferenco za častnike našega mesta, ker poteka te dni tretja triletna doba škofijskega duhovskega sveta, ki pomaga nadškofu z navesti urejati dušnopastirske zadeve. Častnikarjem je predstavil četvero zadnjih listin, ki jih je po dolgih razpravah v področjih in v duhovskem svetu izdal za to priložnost.

1. V listini o cerkveni imovini je najprej poudarjen četverni namen tega, kar Cerkev poseduje, namreč za stroške bogoslužja, za dobrodelnost, za apostolsko delo in za vzdrževanje duhovnikov. Nato pa daje praktična navodila, kako ta osnovna načela izvesti.

2. V drugi listini je govora o preosnovi nadškofijskih uradov ali kurije. Kurija bo sestavljena iz treh uradov: pravnega, pastoralnega in upravnega, ki ima vsak svoje določene naloge. Pri tem je g. nadškof podčrtal novosti v tej zadevi: imenoval bo posebnega škofovega vikarja za Slovence, ki bo imel na skrbi dušnopastirske zadeve naših vernikov in duhovnikov. Njemu bo dodeljena posebna pomoč. Napovedal je tudi, da bo v bodoče kurija dvojezična. Tako bo prišla do izraza enakopravnost obeh narodnostnih skupin v škofiji.

3. Tretja listina, ki jo je nadškof predstavil, je o duhovnikih in njihovem poslanstvu, o premeštvah in vsem, kar ustvarja povezanost med škofom in duhovniki ter med duhovniki samimi.

4. Četrta listina pa govori o ureditvi škofije, ki bo razdeljena v osem področij, med katerimi bo slovensko sestavljeno iz obeh dekanatov, devinskega in štandreškega ter vernikov iz drugih področij. Temu bo predsedoval dekan-predsednik področja. V njem so tudi navodila za mešane župnije, kjer bodo nastale personalne župnije za vsako narodnost, ki pa bodo na istem ozemlju imele skupna posvetovanja o dušnopastirskih zadevah. Goriška slovenska duhovnija bo tudi povzdignjena v personalno župnijo.

Teden mladine za globalno zaščito Slovencev

V Gorici in vseh okoliških vaseh se bo v času od 6. do 12. decembra zvrstilo skoraj trideset različnih kulturnih, športnih in političnih prireditev, ki so jih prireditelji združili pod nazivom »Teden mladine za globalno zakonsko zaščito Slovencev v Italiji«. S to širšo in precej zahtevno manifestacijo namerava slovenska mladina na Goriškem dati svoj prispevek odločilnemu boju, ki ga celotna slovenska manjšina v Italiji bojuje za dosego tiste pravne zaščite, ki je nenadomestljivo jamstvo za resnično enakopravnost Slovencev v Italiji.

V dvojezičnem letaku, ki ga je izdal prireditelj Teda mladih so poudarjene zahteve mladim, naj se čimprej reši vprašanje zaščite Slovencev v Italiji in naj bo ta zaščita enaka za vse Slovence, ki živijo v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Letak se sklicuje na določila Osimskih sporazumov ter na besede, s katerimi je predsednik republike Sandro Pertini podprl zahteve naše narodnostne skupnosti, ko je 21. novembra letos sprejel enotno slovensko delegacijo in dejal, da zaščita narodnostnih manjšin ni nikakršna usluga, pač pa dolžnost države.

Za dosego globalne zakonske zaščite je enoten nastop vseh slovenskih dejavnikov gotovo neobhodno potreben, zelo koristno pa bi bilo, ko bi bila tudi italijanska javnost bolj obveščena o upravičenih zahtevah Slovencev. To je tudi cilj, ki so si ga prireditelji Teda mladih zastavili z organiziranjem take širše manifestacije.

V tem okviru je toliko bolj razviden po-

men osrednje med prireditvami tedna, tj. četrtkovne okrogle mize v palači Attens na temo »Globalna zakonska zaščita Slovencev v Italiji«. Na okrogli mizi sodelujejo Viljem Cerno (Benečija), Boris Iskra in Stojan Spetič (PCI), Albin Sirk (SSK), Karel Šiškovski (SKGZ) in Aljoša Volčič (PSI); njeni prireditelji pa so Mladinski odbor SKGZ, ZKMI, ZSMI, Mladinska sekcija SSK in mladina SSO.

Med ostalimi prireditvami, ki se bodo do torka zvrstile po raznih krajih na Goriškem, bi omenili razna predavanja o globalni zaščiti (eno od teh bo tudi na slovenskih srednjih šolah), občni zbor ZSSS v Italiji, kulturne večere itd.

Predstavitve knjig GMD

V mali dvorani Katoliškega doma je bila v sredo zvečer 29. novembra predstavitev knjig Goriške Mohorjeve družbe za leto 1978. To je bila sploh prva predstavitev knjig v zgodovini GMD. Predstavili so jih uredniki in pisatelji posameznih knjig.

Najprej je dr. Jože Markuža predstavil Koledar 1979. Poudaril je, da to ni samo kalendar, temveč zbornik in almanah vsega našega dogajanja in ustvarjanja na Primorskem. Posebej je pokazal na pomembnost nekaterih člankov, npr. spis o Virgilu Ščeku, Stoletnica smrti slovenskega tržaškega skladatelja Antona Hajdriha, Prvi prodor krščanstva med Slovence in zgodovinski spis o romarski cerkvi Matere božje na Gradu pri Mirnu. Lepo je zastopana zlasti poezija. Na koncu prinaša Koledar še bibliografijo izdanj GMD. Ta obsega obdobje od 1924 do 1973. Iz tega je razvidno, da je Goriška Mohorjeva družba v tem razdobju izdala 44 Koledarjev in 175 raznih knjig in pesmaric.

Druge knjige povest o Pastirici Urški je predstavila pisateljica Zora Piščanc. Opi-

SKPD »MIRKO FILEJ« V GORICI

vabi na

KONCERT

Sodelujejo:

- Moški zbor iz Bilj - vodi Andrej Budal
- Goriški simfonični orkester - vodi Nino Končič

Katoliški dom, v nedeljo 10. dec. ob 17.30

sala je nastanek in razvoj knjige ter na kratko povzela vsebino. Glavni namen knjige je počastitev 440-letnice prikazanja Matere božje na Sveti gori pri Gorici.

Tretjo knjigo pok. msgr. Rudolfa Klinca »Primorska duhovščina pod fašizmom« je predstavil urednik dr. Jože Markuža. Poudaril je misel msgr. Klinca, ki je želel prikazati delovanje slovenske duhovščine pod fašizmom za obrambo duhovnih vrednot, slovenske kulture in jezika. Knjiga obsega zgolj dobo fašističnega nasilja in cerkveno področje. Nikakor ni politična razprava, temveč zgodovinski prikaz nasilja, ki ga je prestala slovenska in hrvaška duhovščina na Primorskem pod fašizmom. Delo samo služi lahko kot spodbuda za nadaljnje raziskovanje in proučevanje celotne naše zgodovine med obema vojnoma.

Peti snopič Primorskega slovenskega biografkega leksikona sta predstavili prof. Marija Češut in prof. Verena Koršič. Prikazali sta delo in težave pri zbiranju gradiva, spomnili sta se pokojnih zaslužnih sodelavcev kot tudi novih ter poudarili pomen PSBL, ker uživa vedno večji ugled med znanstvenimi delavci.

Po tej predstavitvi so navzoči stavili vprašanja, na katera so uredniki odgovarjali. Na koncu je sledila še zakuska. Navzočih je bilo okrog 60. Res, lepa udeležba za takšen večer!

NAROČILNICA

Pošiljajte mi, prosim, vaš list štiri tedne brezplačno in brez obveznosti na ogled. Moj naslov:

(ime in priimek)

(ulica in številka)

(kraj in država)

Ko ste razločno izpolnili naročilnico, jo izrežite, priložite pismu in pošljite na upravo lista

KATOLISKI GLAS
Riva Piazzutta, 18
34170 GORIZIA - GORICA, Italia

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabi na

»PESEM MLADIH«

(MALO CECILIJANKO)

ki bo na praznik Brezmadežne 8. decembra ob 16. uri v dvorani Katoliškega doma v Gorici. Sodelovali bodo številni mladinski zbori. Podprimo prizadevanja teh mladih grl, ki so naša bodočnost!

Preimenovanje SKAD-a v SMReKK

Prihodnje leto bo poteklo 25 let od ustanovitve SKAD-a, društva, ki je vsa ta leta delovalo in pripomoglo h kulturni rasti slovenske manjšine. Najprej je bilo namenjeno univerzitetnim študentom in diplomirancem. V tem času je bilo elitna organizacija, ki je s svojim kulturnim delovanjem spodbujala in gradila slovenskega človeka. Zadnja leta je SKAD doživel neko osamljenost. Čeprav si je prizadeval za odprtost, je v tem društvu delovala le peščica ljudi.

V četrtek 23. novembra je društvo imelo svoj občni zbor, na katerem je bilo prisotnih veliko mladih. Po branju zapisnika o delovanju v prejšnjih letih je spregovorila dosedanja predsednica SKAD-a Luciana Budal. Dejala je, da mora biti SKAD živa organizacija, ki navdušuje in privlačuje predvsem mlade. Ob dosedanjem odboru pa tega navdušenja ni bilo, saj vsaka generacija čuti po svoje, ima svoja pričnanja in si hoče po svoje izdelati in usmeriti delovanje. Zato bi se organizacija morala pomladiti, to se pravi se popolnoma preosnovati. V društvo naj bi pristopili mladi ljudje in ti naj bi sestavljali novi odbor SKAD-a. Zaključek dolge debate je bil ta, da bodo starejši odborniki mladim stali ob strani in pomagali, mladi pa da bodo delovali po svojih zamislih in močeh. Tako je bil sestavljen nov odbor.

26. novembra se je novi odbor sestel. Najprej je bil SKAD (Slovensko katoliško akad. društvo) preimenovan v SMReKK (Slovenski mladinski rekreativno kulturni klub). Že s tem imenom naj bi se pritegnilo v novo društvo čim večje število mladincev katerega koli političnega prepričanja.

Iz kratkega kluba je razvidno, da SMReKK ni povsem kulturna organizacija, ampak tudi rekreativna.

Novi odbor je sestavljen takole: predsednik Goran Rustja, zapisnikar Marko Bukovec, blagajnik Simon Makuc, referent za stike z drugimi organizacijami Mauro Leban, referent za objavljane člankov v časopise Ivan Sirk, referent za obveščanje Tomek Vetrh, referent za družabnost Valter Vatovec in Pavel Srebernič, referent za kulturo Aleš Doktorič in Davorin Devetak.

Naše čestitke

Na pedagoški fakulteti v Parmi je diplomirala iz muzikologije Magda Bizjak. Prijatelji in znanci, vsi iz Gorice ji iskreno čestitajo.

★

Izšle so knjige

GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

★

Občni zbor Mladinske sekcije SSK

V nedeljo 3. decembra je bil v prostorih prosvetnega društva »Podgora« občni zbor Mladinske sekcije SSK. Udeležilo se ga je lepo število mladincev iz mesta in okolice ter predstavniki stranke.

Na sporedu je bil pregled preteklega delovanja Mladinske sekcije ter tajniško poročilo, ki je prikazalo pozitivne in negativne plati delovanja v pretekli sezoni.

Sledili so pozdravi Alenke Legiša v ime nu tržaških mladincev, pozdravi predstavnikov SSO dr. Brešana in SMReKK Bukovca. Posebne pozornosti je bil deležen osnutek socialnega programa, ki ga Mladinska sekcija namerava predložiti višjim strankinim organom.

Zadnjo točko je predstavljalo poročilo o problemu globalne zaščite naše narodne manjšine. Sledile so volitve, na katerih so mladinci v veliki meri prenovili odbor sekcije.

Čestitke novi doktorici

Slovenski goriški skavti in skavtinja, prijatelj Slovenskega mladinskega rekreativnega kulturnega kluba in Mladinske sekcije Slovenske skupnosti iz Gorice z veseljem čestitajo Franki Ferletič, ki je pred kratkim doktorirala na tržaški univerzi. Obenem ji iskreno in priskrbeno želimo obilo uspehov v življenju in prosvetnem delu.

OBVESTILA

»Staromodna komedija«. Drama iz Ljubljane bo z omenjeno igro gostovala v sredo 13. decembra ob 20.30 v Gorici v gledališču Verdi. Igra je za goriški abonma. Naslednji dan v četrtek bo ista skupina nastopila v Kulturnem domu v Trstu ob 16. uri za red H ter ob 20.30 za red D.

V gledališču Verdi v Gorici bo SSG iz Trsta uprizorilo 13. decembra ob 10. uri mladinsko igro »Plešočli osliček«.

Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu vabi vse pevce na sodelovanje pri božičnem koncertu, ki bo v tržaški stolnici sv. Justa v nedeljo 7. januarja. Prve vaje bodo na sedežu Zveze v ul. Donizetti 3 v petek 15. decembra in v petek 22. decembra ob 20.30.

Društvo slov. izobražencev v Trstu priredi v ponedeljek 11. decembra ob 20.15 razgovor z uredniki in avtorji letošnje knjižne zbirke Goriške Mohorjeve družbe.

SSG v Trstu bo uprizorilo v soboto 9. decembra ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu Goldonijev komedijo »Nergač«, v gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu pa v četrtek 7. decembra ob 20.30 in v nedeljo 10. decembra ob 16. uri igro »Leda«.

DAROVİ

Za sklad Katoliškega glasa: M. Z. 55.000; Košuta Mirko in Slavica v spomin svojih pokojnih 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Andreja Devetak daruje družina Giacuzzo iz Tržiča za Slovenski dom v Parizu 10.000 in za sklad Katoliškega glasa 5.000 lir.

Za glasilo Slovenske skupnosti: v počastitev spomina dr. Ivana Vrečarja daruje ta Tanja in Humbert Mamolo 20.000 lir.

V spomin pok. g. Bernarda Špacapana daruje N. N. iz Podgore za moški zbor »M. Filej« 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob matere prof. Alfonza Korsiča daruje učno in neučno osebje nižje srednje šole »Ivan Trinko« za Dijaški dom in Alojzijeveč po 22.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: N. N. 100 din; družina Sosič 2.000; razni 16.000 lir.

Za openski pevski zbor: ob obletnici sinu Jadrana Dolenc njegova mama 20.000 lir.

Za cerkev v Bazovici: Vincenc Križmančič 3.000; Vida Renčelj 5.000; Marija Marc v spomin matere Stefanije 5.000; Marija Marc v spomin pok. Dragice Kovačič 2.000; Svetka Marc-Martini 10.000; Marija Živic 10.000; N. N. 3.000; žalujoča družina Križmančič-Fagonovi 12.000; Vilma Grgič 8.000; Nevo Kovačič 5.000; Poženelovi sestr. 2.500; Angela Križmančič 5.000 lir.

Za obnovo cerkve v Gropadi so vaščani zbrali 1.510.000 lir.

Za Slokad: Pepka Kužinova iz Bazovice namesto cvetja na grob Stefanije Marc 2.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Jelka in Maks Šah v spomin na pok. prof. dr. Ivana Vrečarja 10.000; Marko in mama ob prazniku Kristusovega rojstva 50.000; ob obletnici smrti Ernesta Piščanc žena Pina 10.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda v Domju: N. N. Vrh, 10.000 lir.

Za misijone: Marija Marc-Lalkova ob smrti Rozalije Križmančič 5.000; Marta Mužina iz Gropade namesto cvetja na grob Franceta Mužine 10.000; Julka Strancar 10.000; Antonija Malič 3.000; N. N. 20.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Rupa, 5.000; N. N., Gorica, 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19.15. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15

Spored od 10. do 16. decembra 1978

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Oddaja o Benečiji. 10.30 Danes obiščemo Zagradec. 11.05 Mladinski oder: »Pika Nogavička«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Izbor iz tedenskih sporedov. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 9.30 Psihologija predšolskega otroka. 10.05 Koncert. 11.00 Odlomki iz Svevove proze. 12.00 Prizori iz zdravniške ambulante. 12.20 Vesela glasba. 13.15 Naša pesem 1978 v Mariboru. 14.10 Kulturna beležnica. 14.20 Glasbeni ping pong. 17.05 Slovenski oktet v Trstu. 18.05 Čas in družba. 18.20 Operna glasba.

Torek: 9.30 Poznate Evrope? 10.05 Koncert. 11.00 Podlistek »Moč preteklosti«. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Literarni utrinki. 14.20 Stara navada - železna srajca. 15.00 Mladi izvajalci. 15.35 Poglejmo v izložbo plošč! 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.05 Slovenski oktet v Trstu. 18.05 Problemi slovenskega jezika. 18.20 Operna glasba.

Sreda: 9.30 Nekdanji avtorji... 10.05 Koncert. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.00 Radio Klopotača, radijski varieté. 12.20 Odlomki iz operet. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladi pisarji. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Mi in glasba. 18.05 »Se dve uri življenja«. Radijska drama.

Četrtek: 9.05 Iz južnoameriške folklore. 9.30 Družina v sodobni družbi. 10.05 Koncert. 11.00 Podlistek »Moč preteklosti«. 13.15 Revija ZCPZ 1977. 14.10 Danes bomo govorili o... 14.30 Glasbene oblike in izrazi. 15.35 Priročnik lahke glasbe. 16.30 Kje je napaka? 17.05 Mi in glasba. 18.05 Gospodarska društva v pokrajini. 18.20 Operna glasba.

Petek: 9.30 Iz beležnice Zore Tavčar. 10.05 Koncert. 11.00 Nenavadne življenjske zgodbe. 12.00 V starih časih. 12.30 Glas in glasba narodov. 13.15 Seghizzi 1978. 14.10 Mladi znanstveni raziskovalci. 14.20 Pesmi iz polpretekle dobe. 15.00 Jugotonov express. 15.35 Rock in pop glasba. 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Vivaldi. 18.05 Kulturni dogodki. 18.20 Operna glasba.

Sobota: 9.30 Življenje besed. 10.05 Koncert. 10.30 Kulturno pismo. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.10 Slovenske povojne revije v Italiji. 14.30 Končno, sobota! 15.35 Iz filmskega sveta. 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Mi in glasba. 18.05 »Feničanke«. Napisal Evripid, izvaja Radijski oder. 18.45 Vera in naš čas.

★

LJUDSKI RADIO GORICA

od 11. do 16. decembra

Ponedeljek: Mala Cecilijanka, prva polovica zborov. Torek: Prosta oddaja. Sreda: Mala Cecilijanka, druga polovica zborov. Četrtek: Prosta oddaja. Petek: Razgovor o verskih vprašanjih. Oddaja v živo. Sobota: Misel za 3. adventno nedeljo. Cerkevna glasba.

Oddaje so zvečer od 19.15 do 20. ure na UKV valovih 97,50 megahertzov. Telefonska številka 32828.

Slovenski kulturni klub v Trstu priredi v soboto 9. decembra miklavževanje. Začetek ob 19. uri v društvenih prostorih, ul. Donizetti 3.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Umrla je naša draga mama

Sofija Mavrič vd. Korsič

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na kateri koli način počastili njen spomin. Maša zadušnica je bila 5. decembra v Števerjanu in v Moši.

Gorica, 1. decembra 1978

Sin Alfonz in hči Neda